

Korist za sve

Zelena svjetlo za Hrvatsku približava cijeli region Evropskoj uniji. Konačno se na cijelom kontinentu razumije da je proširenje na Balkan u interesu i EU i svih zemalja regije. Ipak, svi u Briselu se slažu da ostale zemlje na Balkanu moraju još mnogo toga uraditi kako bi dobile povjerenje EU

DA LI ĆE JE
UZAZAK U EU
SPASITI IZBORNOG
PORAZA: Jadranka
Kosor

Državama u regiji i njihovim elitama na vlasti se žuri, posebno ako se približavaju izbori. Ali, čak i ovaj ogroman uspjeh teško da će hrvatsku premijerku **Jadranku Kosor** i njezinu Hrvatsku demokratsku zajednicu spasiti od poraza na predstojećim izborima. Pitanje je, takođe, čemu se na izborima početkom naredne godine može nadati srpski predsjednik **Boris Tadić** i njegova Demokratska stranka čak i ako ta zemlja krajem ove godine dobije status kandidata i otpočne pregovore o članstvu. Jer, osim evropske retorike, srpske demokrate nemaju što drugo ponuditi osiromašenim građanima Srbije. Albanija, Kosovo i Bosna i Hercegovina zarobljene su svojim nesposobnim elitama, a Makedonija se spori sa Grčkom.

Zajedničko za sve zemlje je endemska korupcija, koja je postala način ponašanja i razmišljanja, model života, te kriminal i nepotizam.

OPREZ: Čelnici EU svjesni su da bi zaustavljanjem širenja ti problemi samo narastali. Predsjednik Evropske

inicijative za stabilnost **Gerald Knaus** uvjeren je da će EU biti manje primamljiva ako ne bude poštovala obećanje o evropskoj perspektivi Balkana. Zato je, navodi on, u najdubljem interesu Evrope da se uredi Balkan. Ubuduće će te ze-

Evrotehnokrate u Briselu nijesu krile oduševljenje. Njima je trebalo neki čvrst dokaz za uspjeh zajedničke evropske politike. „Strog, ali pošten pristup“ najzad je polučio opipljivi rezultat: Hrvatska će 1. jula 2013. godine postati 28. članica EU. „Taj važan korak Hrvatske signal je ostatku jugoistočne Evrope: on pokazuje da proširenje funkcioniše, da se EU ozbiljno pridržava svojih obaveza i da se strukturalne reforme u zemlji isplate“, rekao je predsjednik Evropske komisije **Žoze Manuel Baroso**. Posebno je bio zadovoljan službeni Berlin, koji je od osamostaljivanja najviše pomagao Hrvatskoj. „Vaša je zemlja tokom pristupnog procesa opravdala povjerenje koje joj je ukazala Evropa,

naročito Njemačka“, rekao je šef njemačke diplomatije **Gido Vestervele**.

POVJERENJE: Svi se u Briselu slažu da ostale zemlje na Balkanu moraju još mnogo toga da urade kako bi dobile povjerenje EU. Možda će proći čitavo desetljeće dok neka druga zemlja iz regije ne postane članica Unije. Pokazuje to slučaj Hrvatske: proći će punih deset godina od kandidature za članstvo do njezinog prijema.

Osim evropske retorike, srpske demokrate nemaju što drugo ponuditi osiromašenim građanima Srbije. Albanija, Kosovo i BiH zarobljene su svojim nesposobnim elitama, a Makedonija se spori s Grčkom. Zajedničko za sve zemlje je endemska korupcija, kriminal i nepotizam

RETORIKA I PRAKSA

mlje biti stavljene pod jači „mehanizam monitoringa“. Evropljani nastoje na sve načine da izbjegnu loše iskustvo s Rumunijom i Bugarskom, koje su 2007. godine nepripremljene ušle u EU. Dakle, više od „zamora od proširenja“, u Uniji je prisutan oprez pri proširenju. „Postoji ta neka želja da se uspori a možda i stane na

neko vrijeme, ali s druge strane postoji i svijest da bi to moglo imati veoma negativne posljedice za stabilnost na Balkanu“, kaže njemački politolog **Bodo Veber**. On tvrdi da proces proširenja najviše guraju Britanci i članice Višegradske grupe (Mađarska, Češka, Slovačka i Poljska), čiji lideri smatraju da EU nipošto ne smije stati na pola puta. „Ako bacite pogled na geografsku kartu, onda između Grčke i Mađarske vidite 'sivu zonu' i uvijek imate osjećaj nedovršenog posla. EU neće dovršiti svoj okvir sve dok ta 'siva zona' ne nestane“, ističe mađarski premijer **Viktor Orban**.

IZAZOVI: Stvari se, ipak, mijenjaju dramatičnom brzinom. Ukoliko EU

Vlast u Podgorici najuspješnija je na Balkanu u proevropskoj retorici, iako praksa u zemlji uspješno demantuje priču.

Crna Gora nema nikakve bilateralne sporove, a zbog svoje veličine predstavlja neznatan trošak za evropske poreske obveznike. No, neuspjeh Vlade u borbi protiv korupcije i kriminala na visokom nivou ne može se prikriti nikakvim statistikama, pa će „impressioniranost“ briselskih birokrata dnevno blijediti.

želi da i dalje bude jedan od najvažnijih faktora na globalnoj sceni, moraće da se mijenja, razvija i širi, čak iako je to protivno volji nekih većih članica. Činjenica je da EU nikada nije bila statična, već stalno u nekom razvojnom procesu. Mnogo je važnih izazova pred

tom organizacijom: budućnost eurozone, sprovođenje Lisabonskog ugovora, ustrojstvo evropske diplomatije. Još su veći izazovi porast ksenofobije, nedostatak vođstva (mnoge zemlje ne žele za lidera Evrope Njemačku, koja to objektivno jeste), politička kratkovidost, nedostatak solidarnosti, pad nataliteta. Integracija Balkana

bila bi pogonsko gorivo za evropsku politiku, nova energija „staroj Evropi“, najbolje sredstvo za uzajamnu stabilnost i sigurnost naročito nakon njenog nerazumijevanja demokratskih revolucija na sjeveru Afrike. Tek s Balkanom, priznaje Vestervele, Evropa postaje jedinstvena, snažnija, uspješnija. „Te silne ekonomske i političke slobode u Evropi garancija su za blagostanje u globalnom dobu“, ističe šef njemačke diplomatije. Zato je proširenje EU na Balkan, što uključuje i Tursku, u interesu svih zemalja na našem kontinentu, iako bi tada od 36 članica Unije trećina bile balkanske države!

ŽOZE MANUEL BAROSO: „Važan korak Hrvatske signal je ostatku jugoistočne Evrope“

Mustafa CANKA

www.doding.co.me

SHOW ROOM: Cetinjski put bb (preko puta Delta city-ja), Mob: 069 018 181 Tel: + 382 20 290 290
 PROIZVODNJA: Majevička br. 18, 81000 Podgorica, Crna Gora, Tel: + 382 20 262 277